

**HUBUNGAN DI ANTARA GAYA KOMUNIKASI PENGETUA
DENGAN KOMITMEN GURU KEPADA SEKOLAH :
SATU TINJAUAN DI BEBERAPA BUAH SEKOLAH
MENENGAH KEBANGSAAN DI DAERAH
KUALA KRAI, KELANTAN DARUL NAIM.**

**Kertas Projek ini diserahkan kepada Sekolah Siswazah untuk
memenuhi keperluan sebahagian daripada pengajian
Lepasan Ijazah, Sarjana Sains (Pengurusan Pendidikan)
Universiti Utara Malaysia**

Oleh :

Zahari Bin Jaafar

**Zahari bin Jaafar, 2002
©Hak Cipta Terpelihara**

Sekolah Siswazah
(Graduate School)
Universiti Utara Malaysia

PERAKUAN KERJA KERTAS PROJEK
(Certification of Project Paper)

Saya, yang bertandatangan, memperakukan bahawa
(I, the undersigned, certify that)

ZAHARI BIN JAAFAR

calon untuk Ijazah
(candidate for the degree of) Sarjana Sains (Pengurusan Pendidikan)

telah mengemukakan kertas projek yang bertajuk
(has presented his/her project paper of the following title)

HUBUNGAN DI ANTARA GAYA KOMUNIKASI PENGETUA DENGAN KOMITMEN

GURU KEPADA SEKOLAH : SATU TINJAUAN DI BEBERAPA BUAH SEKOLAH

MENENGAH KEBANGSAAN DI DAERAH KUALA KRAI, KELANTAN DARUL NAIM

seperti yang tercatat di muka surat tajuk dan kulit kertas projek
(as it appears on the title page and front cover of project paper)

bahawa kertas projek tersebut boleh diterima dari segi bentuk serta kandungan,
dan meliputi bidang ilmu dengan memuaskan.
(that the project paper acceptable in form and content, and that a satisfactory
knowledge of the field is covered by the project paper).

Nama Penyelia
(Name of Supervisor) : Prof. Madya Dr. Rosna Awang Hashim

Tandatangan
(Signature) :

Tarikh
(Date) :

13/3/2002

KEBENARAN MENGGUNA

Penyerahan projek sarjana ini adalah sebagai memenuhi keperluan pengajian lepasan ijazah Universiti Utara Malaysia (UUM). Saya bersetuju supaya pihak perpustakaan Universiti Utara Malaysia menjadikan kertas projek ini sebagai rujukan. Saya juga bersetuju bahawa kebenaran membuat salinan keseluruhan atau sebahagian daripadanya untuk tujuan akademik mestilah mendapat kebenaran daripada penyelia saya atau Dekan Sekolah Siswazah. Sebarang penyalinan, pengambilan atau penggunaan keseluruhan atau sebahagian daripada kertas projek ini untuk tujuan komersial tidak dibenarkan tanpa kebenaran bertulis daripada saya atau penyelia. Di samping itu, pengiktirafan kepada saya dan Universiti Utara Malaysia wajar diberikan dalam sebarang bentuk kegunaan bahan-bahan yang terdapat di dalam kertas projek ini.

Permohonan untuk membuat salinan atau lain-lain kegunaan, sama ada secara keseluruhan atau sebahagian boleh dibuat dengan menulis kepada :

Dekan Sekolah Siswazah,
Universiti Utara Malaysia,
06010 UUM Sintok,
Kedah Darul Aman.

ABSTRAK

Kajian ini telah dijalankan untuk melihat hubungan di antara gaya komunikasi pengetua dengan komitmen guru-guru terhadap sekolah. Sebanyak sepuluh dimensi gaya komunikasi pengetua dan tiga dimensi komitmen guru-guru ditentukan. Sepuluh dimensi gaya komunikasi pengetua itu adalah Peramah, Meninggalkan Kesan, Tenang, Prihatin, Ketepatan, Suka Berbincang, Ekspresif, Dramatis, Terbuka dan Dominan, manakala tiga dimensi komitmen guru-guru adalah Identifikasi, Penglibatan dan Kesetiaan. Kajian ini dilakukan secara tinjauan dengan menggunakan set borang soal selidik yang dibentuk oleh Norton (1983) dan Cook (1980). Nilai pekali kebolehpercayaan item soal selidik yang diperolehi daripada kajian rintis adalah 0.72. Seramai 190 orang responden telah dipilih secara "convenient sampling" dari lima buah Sekolah Menengah Kebangsaan di daerah Kuala Krai, Kelantan. Data kajian dianalisis dengan bantuan SPSS (*Statistical Package for the Social Sciences*). Untuk membuat keputusan sama ada menerima ataupun menolak hipotesis, ujian Korelasi Pearson "r" digunakan pada aras signifikan 0.05. Dapatan kajian menunjukkan bahawa gaya Tenang dan Prihatin mempunyai hubungan positif dengan ketiga-tiga dimensi komitmen guru terhadap sekolah. Oleh itu, adalah disarankan agar semua pengetua diberi pendedahan dan kursus tentang gaya komunikasi supaya mereka dapat berinteraksi dengan guru-guru mereka dengan baik untuk meningkatkan komitmen mereka terhadap sekolah.

ABSTRACT

The study was carried out to determine the relationship between principals' communicator style and teachers' commitment to school. Ten dimensions of communication style and three dimensions of commitment were considered. The ten dimensions of communication style were Friendly, Impression Learning, Relaxed, Attentive, Contentions, Animated, Expressive, Dramatic, Open and Dominant, while the three dimensions of Commitment were Identification, Involvement and Loyalty. A survey instrument based on Norton's (1983) and Cook's (1980) was used in this study. A Pilot survey was carried out and the Cronbach's alpha was reported at 0.72, indicating that the instrument was fairly reliable. One hundred and ninety respondents from five secondary schools in Kuala Krai, Kelantan were selected by convenient sampling. Data were analysed using SPSS (Statistical Package for the Social Sciences). Test of significance using Pearson "r" at 0.05 level of significance was used to test the research hypotheses. Result showed that Relaxed and Attentive principals' communication style dimensions were positively related to teachers' commitment to school. Thus, all school principals must be given exposure and courses related to communication styles so that they would be able to interact with their teachers and thus enhance their commitment to the school.

DEDIKASI

Istimewa untuk yang tersayang, bonda dan ayahandaku;
Bonda dan ayahanda mertuaku, jasa dan pengorbanan mu akan tetap
dikenang.

Penghargaan istimewa juga untuk yang amat disayangi;
Isteriku Dr Hayati Bt Hisham
yang telah banyak memberi dorongan dan semangat
serta anak-anakku :

Aina

Amalia

Amir

yang amat disayangi dan merupakan sumber inspirasi.

PENGHARGAAN

ALHAMDULILLAH, setinggi-tinggi kesyukuran ke hadrat Allah S.W.T di atas segala petunjuk serta hidayahNya yang membolehkan kajian ini dapat disiapkan.

Setinggi-tinggi penghargaan dan ucapan terima kasih kepada Prof. Madya Dr Rosna Awang Hashim selaku penyelia yang telah memberikan tunjuk ajar, teguran dan bimbingan yang amat berharga di sepanjang tempoh saya menyiapkan kajian ini.

Ucapan terima kasih juga saya tujukan kepada semua pensyarah yang telah mengendalikan kursus di Kota Bharu. Saya juga ucapkan terima kasih kepada pengetua-pengetua dan guru-guru sekolah yang terpilih yang telah memberikan kerjasama yang baik untuk menjayakan kajian ini.

Ucapan penghargaan dan terima kasih diucapkan kepada rakan-rakan sekelas dan terutamanya Hj Ghazali Bin Omar (Penolong Kanan SMK Kuala Krai), En Che Yaakob Bin Che Amat (Guru Pakar SMK Kuala Krai) dan En Mohd Noor Bin Mohd Zain (Guru Penolong SMK Sultan Yahya Petra 1) yang telah membantu saya dalam kajian ini.

Saya memohon kepada Allah S.W.T semoga diberikan keberkatan kepada saya dan kepada semua yang telah memberikan bantuan kepada saya dalam menjayakan kertas projek sarjana ini.

Wassalam.

Zahari Bin Jaafar

Universiti Utara Malaysia

06010 Sintok,

Kedah Darul Aman

2002

KANDUNGAN

PERKARA	MUKA SURAT
KEBENARAN MENGGUNA	i
ABSTRAK	ii
ABSTRACT	iii
DEDIKASI	iv
PENGHARGAAN	v
KANDUNGAN	vii
SENARAI JADUAL	x
SENARAI RAJAH	xii
BAB 1 PENDAHULUAN	1
1.1 Pengenalan	1
1.2 Latarbelakang masalah	6
1.3 Pernyataan Masalah	9
1.4 Persoalan Kajian	10
1.5 Objektif Kajian	10
1.6 Hipotesis Kajian	11
1.7 Rasional Kajian	12
1.8 Kepentingan Kajian	14
1.9 Batasan Kajian	15
1.10 Definisi Operasional	16
1.11 Rumusan	20
BAB 2 SOROTAN KAJIAN LEPAS	21
2.1 Pengenalan	21
2.2 Kajian Penulisan Berkaitan	22
2.3 Penganalisaan Kajian Lepas Yang Berkaitan	29

2.4	Rumusan	33
BAB 3	METODOLOGI	34
3.1	Pengenalan	34
3.2	Rekabentuk Kajian	34
3.3	Populasi dan Sampel	35
3.4	Instrumen Kajian	36
3.5	Prosedur Mengumpul Data Kajian	39
3.6	Analisa Data	39
3.7	Rumusan	41
BAB 4	DAPATAN KAJIAN	42
4.1	Pengenalan	42
4.2	Kajian Rintis	42
4.3	Pengagihan Dan Pulangan Soal Selidik	43
4.4	Ciri-Ciri Demografi	44
4.5	Gaya Komunikasi Pengetua Daripada Perspektif Guru	52
4.6	Hubungan Antara Gaya Komunikasi Pengetua Dengan Komitmen Guru Kepada Sekolah	56
4.7	Pengujian Hipotesis	61
4.8	Rumusan	66
BAB 5	RUMUSAN, PERBINCANGAN, KESIMPULAN, IMPLIKASI DAN CADANGAN BAGI PENYELIDIKAN MASA DEPAN	69
5.1	Pengenalan	69
5.2	Dapatan Kajian Dan Cadangan	70
5.3	Implikasi Dapatan Dan Cadangan Tindakan	78
5.4	Cadangan Kajian Lanjutan	80

5.5	Rumusan	81
BIBLIOGRAFI		82
LAMPIRAN		87
Lampiran 1	Surat Iringan Kepada Responden	
Lampiran 2	Borang Soal Selidik	
Lampiran 3	Surat Pengesahan Dari Universiti Utara Malaysia	

SENARAI JADUAL

NO. JADUAL	TAJUK	MUKA SURAT
3.1	Taburan Pemilihan Sampel	36
3.2	Taburan Item Soal Selidik Mengikut Jenis Gaya Komunikasi	37
3.3	Taburan Item Soal Selidik Mengikut Jenis Komitmen Keorganisasian	38
3.4	Tafsiran Nilai Pekali Korelasi Pearson	40
4.1	Bilangan Responden Mengikut Jantina	44
4.2	Bilangan Responden Mengikut Umur	45
4.3	Bilangan Responden Mengikut Bangsa	47
4.4	Bilangan Responden Mengikut Taraf Pendidikan Tertinggi	48
4.5	Bilangan Responden Mengikut Tempoh Perkhidmatan	50
4.6	Nilai Pekali Kebolehpercayaan Bagi Setiap Jenis Gaya Komunikasi	51
4.7	Nilai Min dan Sisihan Piawai Bagi Gaya Komunikasi	53
4.8	Kekerapan Gaya Komunikasi Pengetua	54
4.9	Indeks Hubungan Pekali Pearson "r"	56

NO. JADUAL	TAJUK	MUKA SURAT
4.10	Hubungan Antara Gaya Komunikasi Pengetua Dengan Jenis-Jenis Komitmen Guru	57
4.11	Keputusan Ujian Korelasi Pearson Antara Gaya Komunikasi Penegtua Dengan Komitmen Guru Kepada Sekolah	62

SENARAI RAJAH

NO. RAJAH	TAJUK	MUKA SURAT
4.1	Taburan Responden Mengikut Jantina	45
4.2	Taburan Responden Mengikut Umur	46
4.3	Taburan Responden Mengikut Bangsa	47
4.4	Taburan Responden Mengikut Taraf Pendidikan Tertinggi	49
4.5	Taburan Responden Mengikut Tempoh Perkhidmatan	50

BAB 1

PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan

Sekolah merupakan sebuah organisasi pendidikan yang formal. Ia juga merupakan sebuah agen untuk melaksanakan segala dasar Falsafah Pendidikan Negara dan juga merealisasikan Wawasan 2020. Sistem pendidikan negara dapat menyediakan warga negara yang berkualiti yang akan dapat bersaing dengan dunia luar dan dapat dicontohi oleh negara-negara lain. Para pendidik di Malaysia juga menyarankan bahawa sistem pendidikan negara seharusnya mempunyai piawaian, misi, visi dan matlamat negara yang maju pada tahun 2020.

Sesebuah sekolah mesti mempunyai matlamat yang tertentu. Sekolah harus mempunyai pendekatan yang tertentu supaya motto kecemerlangan pendidikan negara akan mencapai sasaran yang ditetapkan. Terdapat banyak faktor yang menyumbangkan kepada kejayaan dan kecemerlangan sekolah. Shukor (1991) menegaskan bahawa pihak pengetua atau pengurusan merupakan faktor utama yang menentukan kecemerlangan sesebuah sekolah atau sebaliknya. Pendapat ini juga disokong oleh Hussein (1993) yang

The contents of
the thesis is for
internal user
only

BIBLIOGRAFI

- Abdullah Hassan (1997), *Komunikasi Untuk Pemimpin*. Kuala Lumpur : Utusan Publications & Distributors Sdn. Bhd.
- Abdul Shukor Abdullah (1991), *Pengurusan Organisasi : Perspektif Pemikiran dan Teori*. Kuala Lumpur : Dewan Bahasa Pustaka.
- Angle, H, Perry, J. (1987), *Organizational Commitment : Individual and Organizational Influences, Work and Occupations*. 10 : 123-146.
- Bateman (1986). *Organizational Behavior. An Applied Psychological Approach*. Plano : Tex Business Publications.
- Conrad (1985). *Strategic Organizational Communications, Cultures, Situations and Adaptation*. New York : CBS College Publishing.
- Cook, J. D, Hepworth (1980). *The experience Of Work – A Compendium and Review of 249 measures and their use*. London : Academic Press.
- Davis, J.A. (1971). *Elementary Survey Analysis*. New Jersey : Prentice Hall.

- Dessler, G. (1993), *Winning Commitment : How to Build and Keep a Competative Workforce*. New York : McGraw Hill.
- Downs & D. Hazen (1977). A Factor Analytic : Study of Communication. *Journal of Business Communication*. Vol. 14.
- Ee Ah Meng (1988). *Pendidikan Di Malaysia: Untuk Guru Pelatih*. Petaling Jaya : Fajar Bakti Sdn. Bhd.
- Flippo, E.B.(1984). *Personnel Management, 6th Edition*. Singapore. McGraw Hill Book Company.
- Goldhaber, G. M. (1990). *Komunikasi Dalam Organisasi (Terjemahan)*. Kuala Lumpur. Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Hussein Hj. Ahmad (1993) : *Pendidikan dan Masyarakat : Antara Dasar, Reformasi dan Wawasan*. Kuala Lumpur. Dewan Bahasa Pustaka.
- Hussein Mahmood (1993) : *Kepimpinan dan Keberkesanan Sekolah* : Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka.

- Katz, D & Kahn, R.C. (1978). *The Social Psychological of Organization*.
John Willy and Sons. Inc
- Littlejohn, S.W.(1989). *Theories of Human Communication*. Belmont :
Wadsworth Publishing Company.
- Mohd. Majid Konting (1990), *Kaedah Penyelidikan Pendidikan*. Dewan
Bahasa dan Pustaka, Kuala Lumpur.
- Mowaday, R, Porter, L, Dubin, R.(1974). Unit Performance, Situational
Factors and Employee Attitudes in Spatially Separated Work Units.
Organizational Behavior and Human performance :12 : 231 – 248.
- Neill, Sean (1991). *Classroom Nonverbal Communication*. London:
Routledge.
- Nik Hasna Nik Mahmood (1994). *Kesan Komunikasi Ketua-Pekerja ke atas
Kepuasan Kerja dan Iltizam Pekerja kepada Organisasi : Satu
Tinjauan di sebuah Kilang Elektronik di Bandar Baru Bangi,
Selangor*. Tesis sarjana. Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Norton, Robert. (1983). *Communicator Style : Theory, applications and
Measures*. London: Sage Publications.

- Omardin Ashaari (1996). *Pengurusan Sekolah*. Kuala Lumpur: Utusan Publications and Distributors Sdn. Bhd.
- Pincus, J.D. (1986) : Communication Satisfaction, Job Satisfaction and Job Performance : *Human Communication Research*. 12(3) : 395-419.
- Riding, R.J. (1993). Occupational Stress and Job Satisfaction Among School. *Human Communication Research*. 12(3) : 395 – 419.
- Rogers, E. (1969). *Modernization Among Peasant*. New York : Holt, Rinehart and Winston.
- Sarimah Abd Razak (1996). *Hubungan Di Antara Gaya Komunikasi Penyelia Dengan Komitmen Pekerja Kepada Organisasi: Satu Tinjauan di Matsushita Audio Video (M) Johor Bharu, Johor*. Tesis Sarjana UTM.
- Seman Salleh (1996). *Hubungan Komunikasi Antara Individu Pekerja-Ketua Dengan Komitmen Pekerja Terhadap Organisasi: Satu Kajian di Kilang Santronics, Johor*. Tesis Sarjana UTM
- Shamsuddin A. Rahim (1993). *Komunikasi Asas*. Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Smith, A. C. (1973). *Transracial Communications* : Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.

- Stafford, J.L (1991). *A Path Analysis of Transformational Leadership, Communications of Supervisors and Organizational Commitment In Three Organizations*. University of Kansas. Dissertation Abstracts.
- Snyder, R. A. (1984). Organizational Communication and Performance. *Journal of Applied Psychology*: 66(1): 13 – 27.
- Teo Soon Ching (1998). *Hubungan di antara gaya komunikasi guru besar dengan guru kepada sekolah: Satu tinjauan di beberapa buah Sekolah Rendah Jenis Kebangsaan Cina di Kelantan*. Tesis Sarjana. Universiti Teknologi Malaysia.
- Tuan Yacob R. Mohamad. (1998). *Hubungan Di Antara Gaya Komunikasi Guru Besar Dengan Komitmen Guru Kepada Sekolah*. Tesis Sarjana, Universiti Teknologi Malaysia. ..
- Varona, F.(1991). *Communication Satisfaction and Organizational Commitment: A study In Three Guatemalan Organizations*:Dissertation PH.D. University of Kansas.
- Zaidatol Akmaliah (1998), *Pentadbiran Pendidikan*. Kuala Lumpur :Fajar Bakti Sdn. Bhd.